

VAIKŲ IŠPAŽINTIS

4521

Šiandien noriu pakalbėti apie vaikų išpažintis, nors čia jų beveik nėra. Kadangi juos prie išpažinties beveik visada lydi suaugusieji, ar bent jiems padeda išpažinti pasirengti, nebus pro šalį, kaip sakoma, vietoje vaikų, šio žodžio paklausti jums, kad reikala galėtumėte geriau patarnauti savo ar kitų mažiesiems.

Suaugusieji apie vaikų nusimanyimą labai dažnai galvoje kaip apie nieko neišmanymą. /Čia tuojau reiktų pridėti, jog taip apie juos manoma, kai reikalas liečia mokyklą. Tada manoma, jog vaikas jų vaikas net penkių metų gali viską išmanyti ir būti mokslininku. Toks man susidarė išpūdis kadaise Skuodo ambulatorijos laukiamejame išgirdus dviejų mamų pašnekesį; apie vienos jų mažą dukrelę, kuriai dar buvo nestėję įstatyminiai metai lankyti mokyklą ir jos tenai dėl to nepriėmė. / Tiesa sakant, religiniuose dalykuose taip jau yra ne tik su vaikais, bet ir su jų tėvais. Pačiau per drąsu tvirtinti, kad vaikai ir nebesirūpina savo dvasiniais reikalais. Vienoje parapijoje man teko aptarnauti du prie mirties esančius vaikus: berniuką ir mergaitę. Berniukas, dėl nureligėjusio tėvo nusistatymo, dargi nebuvo prileistas prie pirmosios išpažinties. Susirgęs ir pasijutęs labai blogai, jis visą naktį šaukė pakviesti jam kunigėli, nes nėra priėti išpažinties ir taip apsisaugoti nuo, jo nuomone, grėsiančio pragero. Jis taip pat to reikalavo, kad net subedievėjęs tėvas atėjo pas mane parsivesti. Mergaitė jau buvo po pirmos išpažinties ir turėjo gal kočia 11-12 metų. Ir kada, pašlakstęs kambarį,

prie jos priejau ir kaip vaiko paklausiau, lyg darydama išangą, ko ji norėjusi, ji ištarė žodžius, kurie man pesiliks iki mirties: "Kunigeli, aš noriu atsipirkti". Ji net nesumojo kaip išreikšti savo mintį ir pasakė "atsipirkti, vietoje atlikti išpažintį". Man suprantama, jog ji galvojo ne vien apie nuodėmių panaikinimą, o ir apie atsilyginimą, kurį žmogus privalo padaryti, jeigu jis yra nusidėjęs. Pašiekia tie du vaikai į išpažintį žiūrejo labai gyvenimiškai, taip kaip reikia į ją žiūrėti Bažnyčios požiūriu. Reikia dar paieškoti net suaugusių tarpe, kas taip gyvenimiškai į išpažintį žiūrėtų. Paigi, sąmoningumo jiems netrūksta. Jiems trūksta tik žinių, kurios padėtų apie išpažintį susidaryti gyvenimišką požiūrį. O čia ir iškyla reikalas ne tik vaikams, bet ir jų globėjams apie tai išgirsti.

XXXXXXXXXXXX

Vaikų išpažintys iki tam tikro jų subrandimo būna juos išpažinčiai rengusiųjų išpažintys. Man pačiam ne kartą jau teko klausyti tokių išpažinčių ir konstatuoti, kad vaikas savo nuodėmes lygiai sako taip kaip jas sakėsi prieš taiėjusi mama. Beveik tokios pat nuodėmės. /Čia atkreipiu dėmesį, kad prie dabartinių suaugusių moterų išpažinčių šablono jos jas atlieka beveik tokias, kaip ir jų vaikai: biskų pykau, poterių nesukelbėjau, nepaklausiau ir pažadėjau, toks pat jų skaičius ir net įterpiamas koks nors žodis tas pats. Kitą kartą stačiai pasidaro pikta, kaip tokios mamos neturi proto galvoje vaikus mokyti atlikinėti savo pačių išpažintis. Na, bet nieko nepadarysi, kad kai kas tiek mažai tenutuokis! Geriau taip, negu niekaip: kunigas čia dar gali patsai pataisyti reikalą. Taip pamokyti

vaikai, o patys savistoviai dar beveik negal-
 vojantys, taip savo išpažintis ir atlikinėja
 net ligi senatvės, nors būna ir suaugę, niekas
 nepasiškino kitaip. O toks atsitikimas, kaip
 buvo su vienu senute, kada ji dar buvo maža,
 blogai išmokyta ar ir visai nemokyta. Sugrie-
 bė vienas senelis kunigas ir pamokė. Paklause,
 paklause, o paskui pasakė: "Aš matau, kad tu
 esi spleista ir ant kūno, ir ant dūšios. Pa-
 lauk aš tave pamokysiu kaip reikis eiti išpa-
 žinties". Ir pamokė taip, kad ta 70 ar 80 metų
 sulskusi stebino kitas moteris, kad taip ge-
 rai ją atlieks. Kad šito nebūtų, būtina mokyti
 vaikus išpažintyje pasakotis ne išmuktą pa-
 saką, o savo gyvenimą; tokį, koks jis tada yra.
 Suprantama, kad pirma reikis gerai pasiškinti,
 kas ta nuodėmė ir kaip gali pasitaikyti
 ji padaryti. O vaiko gyvenimo kokios tos nuo-
 dėmės? Aišku, visos tik lengvos, nes sunkias
 padaryti jam dar trūksta pilno sąmoningumo,
 ir visiškos laisvės, ir dažniausiai sverbios
 medžiagos. Tačiau vaiko gyvenime jau gali pra-
 deti reikėtis kai kurie polinkiai, kurie jį
 veda į tikrai blogus dalykus, sunkias nuodė-
 mes. Pokie dalykai yra pyktis, tingėjimas, ne-
 klusnumas, užsispyrimas, šiurkštumas ir pana-
 šiai. Šitai turi pamatyti suaugusieji ir gyve-
 nimiskai pasiškinti kuo jie jo metuose reiš-
 kiasi. O iš to tada atsiras ir nepasitenkinimas
 žaidime, ir apsilaidimas pavestus darbus
 padaryti, ir tingėjimas pamokas išmokti, ir
 per didelis noras pramogų, ir gyvulių kan-
 kinimas, ir peukštelių liūdelių draskymas, ir
 medelių laužymas, ir žemės slėpta skanumynų,
 ir nesugyvenimas su broliukais bei sesutėmis,
 ir nežemių niekinimas, ir neklusnumas bei
 šiurkštumas tėvams ir panašūs dalykai. Tačiau,
 jau ne vien poterių nesukalbėjimas ir neper-
 sižegnojimas prieš valgį. Kai vaikui taip gy-
 venimiskai pasiškinta, savo nuodėmės jis tada
 pats susirenka ne iš knygų ir nenukopijuoja
 iš motinos, o iš savo gyvenimo, nes ir vaikai

supranta, kas negera, nors tai yra ir nedidelis blogis. Ir gal net dar daug labiau už suaugusius tai pajunta, nes yra švaresnės, jautesnės, grynesnės sąšinės. Aš iki šiandien atsimenu didelį sąšinės graužimą už pavogimą iš draugo patrono, kurio parąką sudeginau, kulipkę perdirbau į pistoletą, ir nebegalėjau jo sugrąžinti nukentėjusiaui, o pats kiblo niekur negavau jam ano išardytojo vieton. Mūsų, suaugusiųjų akimis žiūrint atrodo niekniekis, bet tai buvo vergystė, nors ir nedidelė ir man – vaikui ilgai nedavė ramybės, kol atlikau išpažintį ir nuodėmklausini pasiaiškinau, kad taip reikalai išėjo.

Tai gi, jūs vaikai, kurie dabar mane čia girdite ir jau einate išpažinties, ir jūs, vyresnieji, kurie dar turite pareigą saviesiems vaikams padėti šiame reikale, atsiminkite, kad kokie jūs nebūtumėte maži ir jūsų blogi darbeliai maži, visada jie turi būti išpažintyje taip pasakyti, kad jie jūsų širdžių nebegraužytų. O kaip kad taip pasidarytų, visada reikia savoms išpažintims rengtis ir jas atlikti ne pagal senelės pasakymą, ką sakyti, tai yra tik jums pavyzdžiai, bet pasakoti tikrą savo gyvenimą, tikrus savo rūpesčius, kurie užgulė jūsų vaikiškas sąšines. Tik tada jūsų išpažintys bus geros ir teiks didesnę ramybę, negu jūs turite savo dar nesuteptoje ar tik apdulkinatoje vaikystėje. Amen.

1967.11.27